

FSMA

AUTORITEIT VOOR
FINANCIËLE DIENSTEN
EN MARKTEN

VOORWOORD

Graag stel ik u de **Autoriteit Financiële Diensten en Markten** ('Financial Services and Markets Authority' of FSMA) voor. Sinds 1 april 2011 houdt de FSMA, naast de Nationale Bank van België (NBB), toezicht op de Belgische financiële sector.

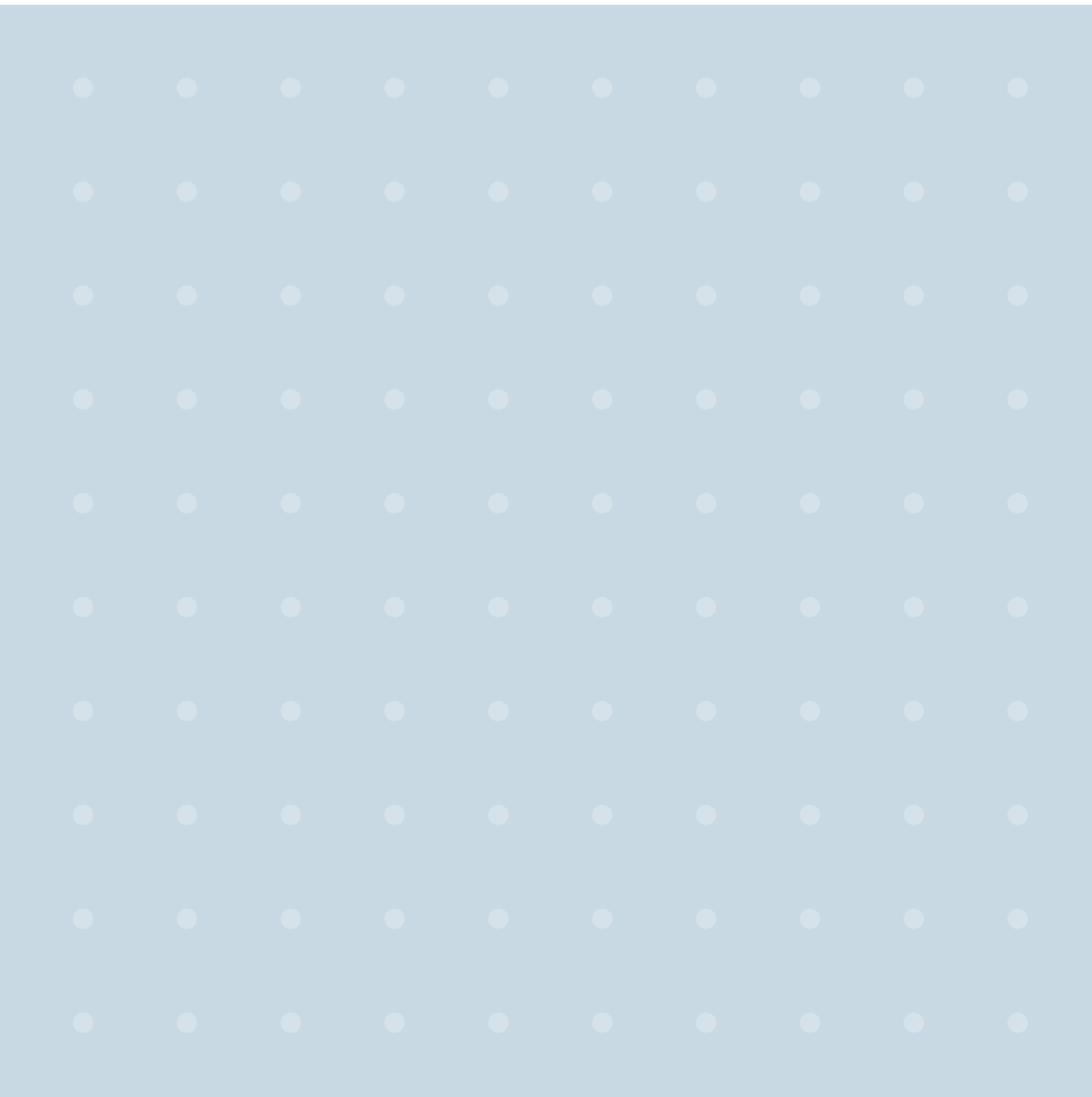
Bij de hervorming van het financieel toezicht in België kreeg de FSMA een nieuwe uitdaging en de nodige bevoegdheden om onder meer toe te zien op het gedrag van de financiële instellingen en de producten die ze verkopen. In deze brochure lichten wij toe waar de FSMA voor staat, wat zij doet en hoe ze haar taken uitvoert.

Jean-Paul Servais,
Voorzitter

MISSIE

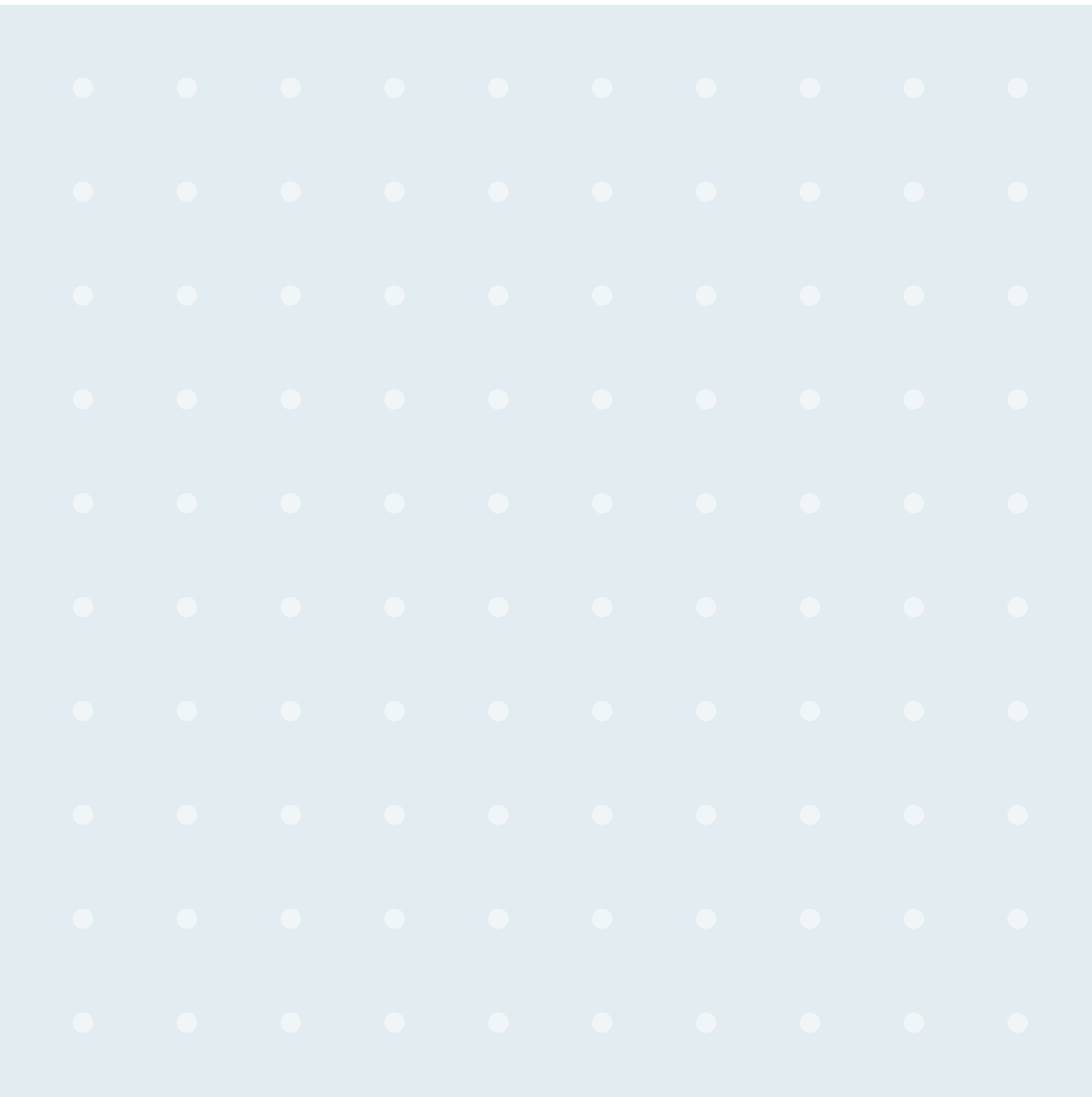
Als toezichtsautoriteit streeft de FSMA naar een eerlijke en correcte behandeling van de financiële consument. Zij wil een billijke en ordelijke handel op de financiële markten en transparantie op die markten via juiste en volledige informatieverstrekking door de beursgenoteerde vennootschappen. Ze bevordert een correcte financiële dienstverlening door toe te zien op de gedragsregels voor de financiële instellingen, op de financiële producten, op financiële dienstverleners, op de aanvullende pensioenen en door bij te dragen tot een betere vorming van de financiële consument. Zo wil de FSMA verzekeren dat het financiële systeem het vertrouwen van zijn gebruikers waard is.

WAT IS DE FSMA?

De FSMA is sinds 1 april 2011 de opvolger van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (CBFA). Voluit is haar officiële benaming ‘Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten’ (‘Financial Services and Markets Authority’ of FSMA). De FSMA heeft het statuut van autonome openbare instelling. Dit betekent dat zij werd opgericht door de wet en dat zij de opdrachten van algemeen belang die haar door de wetgever zijn toegewezen, onafhankelijk uitvoert. De leden van de organen van de FSMA worden bij koninklijk besluit benoemd voor een periode van zes jaar. De medewerkers van de FSMA hebben een bediendenstatuut. De FSMA houdt, naast de Nationale Bank van België (NBB), toezicht op de Belgische financiële sector. Volgens het nieuwe toezichtsmodel dat in 2011 in werking is getreden, situeren de bevoegdheden van de FSMA zich binnen de volgende zes domeinen: toezicht op de financiële markten en genoteerde vennootschappen, gedragstoezicht, producttoezicht, toezicht op financiële dienstverleners en tussenpersonen, toezicht op de aanvullende pensioenen en bijdragen tot een betere financiële vorming. Verder in deze brochure worden die bevoegdheden nader toegelicht.

WAT IS DE TAAK VAN DE FSMA?

De FSMA heeft zes hoofdopdrachten.

TOEZICHT OP DE FINANCIËLE MARKTEN EN GENOTEERDE VENNOOTSCHAPPEN

De FSMA is verantwoordelijk voor het toezicht op de financiële markten en genoteerde vennootschappen. Dit houdt onder meer in dat ze waakt over de informatieverstrekking door beursgenoteerde vennootschappen. De FSMA ziet erop toe dat de informatie van die vennootschappen volledig is, een getrouw beeld geeft en tijdig ter beschikking wordt gesteld. Daarnaast ziet de FSMA toe op de gelijke behandeling van alle houders van effecten van een genoteerde vennootschap. Voorts houdt zij toezicht op de werking van de financiële markten zelf door controle uit te oefenen op de marktinfrastructuren, zoals Euronext Brussels.

Concreet:

- Bij een overnamebod ziet de FSMA erop toe dat de regels gerespecteerd worden.
- De FSMA waakt erover dat financiële informatie over beursgenoteerde ondernemingen voor iedereen op hetzelfde ogenblik beschikbaar is.
- De FSMA kan op verschillende manieren optreden wanneer een vennootschap zich niet aan de regels houdt (bv. een waarschuwing publiceren, de notering van een aandeel schorsen, een geldboete opleggen, ...).
- De FSMA kan mogelijke gevallen van handel met voorkennis of koersmanipulatie onderzoeken en bestraffen.

PRODUCTTOEZICHT

Het toezicht op de financiële producten moet ervoor zorgen dat de producten die aangeboden worden aan de consumenten begrijpelijk en nuttig zijn. De FSMA neemt initiatieven om financiële producten te vereenvoudigen en begrijpelijker te maken.

Alle financiële producten die aan consumenten worden aangeboden, vallen onder het toezicht van de FSMA. Het producttoezicht gebeurt op twee manieren: via het toezicht op de kwaliteit van de informatie en de reclame over de aangeboden financiële producten; en via het toezicht op de naleving van de reglementering over de producten zelf.

Concreet:

- Bij de openbare uitgifte van effecten in België moet de FSMA vooraf het prospectus goedkeuren of nagaan of het prospectus in het buitenland werd goedgekeurd.
- De FSMA controleert de werking en de organisatie van de Instellingen voor collectieve belegging (beleggingsfondsen of beveks).
- De FSMA ziet toe op de precontractuele informatieverstrekking en de contractvoorwaarden van verzekeringsproducten en hypotheekleningen.
- De FSMA kan de mogelijkheid krijgen om reclame voor onder meer spaarrekeningen goed te keuren.
- De FSMA volgt op of financiële dienstverleners de regels eerbiedigen die de FSMA heeft opgesteld over de commercialisering van gestructureerde producten.

GEDRAGSREGELS

De FSMA ziet erop toe dat de financiële instellingen de gedragsregels toepassen. Die regels moeten ervoor zorgen dat deze instellingen hun cliënten loyaal, billijk en professioneel behandelen. De regels gelden voor alle financiële instellingen die in België producten aanbieden, dus ook voor banken, verzekeringsondernemingen en beursvennootschappen die onder de vergunningsplicht van de Nationale Bank van België vallen.

Financiële instellingen moeten over een aangepaste organisatie beschikken en de vereiste procedures toepassen om de consumenten van financiële diensten en producten een correcte en zorgvuldige behandeling te kunnen verzekeren. Dat betekent onder meer een correcte informatieverstrekking, een aangepast beheer van mogelijke belangenconflicten en een optimale uitvoering van de instructies van de cliënten. Bovendien mogen de financiële instellingen enkel die producten verkopen die stroken met het risicoprofiel van de cliënten.

Concreet:

- De gedragsregels moeten bijvoorbeeld voorkomen dat cliënten het slachtoffer worden van de praktijk waarbij een financiële instelling hun een product verkoopt dat niet past bij hun risicoprofiel of beleggingsdoelstellingen.
- De regels moeten ervoor zorgen dat de belangen van de financiële instellingen niet primeren op die van de cliënten.

FINANCIËLE DIENSTVERLENERS EN TUSSENPERSONEN

De FSMA staat in voor het toezicht op een hele reeks actoren die financiële diensten verlenen en in rechtstreeks contact staan met de cliënt:

- de tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten en de verzekeringstussenpersonen (agenten en makelaars);
- de beheersvennootschappen van instellingen voor collectieve belegging;
- de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies;
- de wisselkantoren;
- de hypotheekondernemingen.

Op termijn wordt de FSMA ook bevoegd voor het toezicht op de financiële planners ('financial planners') en op de tussenpersonen die consumentenkredieten en hypotheekleningen aanbieden.

Concreet:

- Alle makelaars en agenten moeten als financieel tussenpersoon ingeschreven zijn bij de FSMA.
- Wanneer iemand agent of makelaar wil worden om bancaire of verzekeringsproducten te verkopen, controleert de FSMA of die persoon daarvoor voldoende opgeleid en betrouwbaar is.
- Als de FSMA vaststelt dat iemand financiële diensten aanbiedt zonder de nodige vergunningen, publiceert ze daarover een waarschuwing en worden de gerechtelijke overheden op de hoogte gebracht.

FINANCIËLE VORMING

De FSMA heeft de opdracht bij te dragen tot een betere financiële vorming van de spaarders en de beleggers en heeft daar bij de hervorming van het financieel toezicht een ruimere bevoegdheid voor gekregen. Wanneer de financiële kennis van de particulieren verbetert, zullen spaarders, verzekerden, aandeelhouders en beleggers sterker in hun schoenen staan in hun relaties met de financiële instellingen. Daardoor verkleint de kans dat zij producten kopen die niet bij hun profiel passen.

Concreet:

- De FSMA werkt een actieplan uit om de financiële kennis van de Belgen te verbeteren.

**LES PENSIONS
COMPLÉMENTAIRES
EN PRATIQUE**

1999-2000
Pourquoi? Quoi? Comment?

2008/2009

Antwoordenboek
Pensioenen

LES PENSIONS COMPLÉMENTAIRES EN PRATIQUE
1999-2000 ced. sams

PENSIOENEN

De FSMA is bevoegd voor het toezicht op de aanvullende pensioenen die werknemers en zelfstandigen opbouwen in het kader van hun beroepsactiviteiten (de zogenaamde ‘tweede pijler’). De FSMA houdt toezicht op de naleving van de sociale wetgeving met betrekking tot de tweede pensioenpijler en ziet tevens toe op de financiële gezondheid van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, die instaan voor het beheer van aanvullende pensioenregelingen.

Concreet:

- De FSMA behandelt klachten van aangeslotenen en begunstigen met betrekking tot hun aanvullende pensioenrechten.
- Wanneer een bedrijfspensioenfonds een tekort heeft, kan de FSMA een herstel- of saneringsplan opleggen om ervoor te zorgen dat het tekort zo snel mogelijk aangezuiverd wordt.

HOE TREEDT DE FSMA OP?

De FSMA beschikt over een ruime waaier van actiemogelijkheden om haar toezichtstaken uit te voeren. Een overzicht.

Aanspreekpunt, informatieverstrekking en dialoog

De FSMA is in eerste instantie een aanspreekpunt waar vennootschappen, instellingen en personen die onder haar toezicht vallen, terecht kunnen voor informatie en toelichtingen bij de geldende regels.

Circulaires, mededelingen, aanbevelingen en moratoria

Dit zijn instrumenten waarmee de FSMA de wetgeving kan toelichten en interpreteren. Zo geeft de FSMA aan hoe zij invulling zal geven aan de regels zodat de betrokken actoren precies weten hoe zij de wetten moeten toepassen.

Correctiemaatregelen

De FSMA kan verschillende corrigerende maatregelen opleggen. Wanneer de FSMA bijvoorbeeld vaststelt dat bepaalde informatie ontbreekt in een prospectus, kan zij de onderneming of emittent verplichten een rechtzetting te publiceren. Als dat niet gebeurt, kan de FSMA de bijkomende informatie zelf openbaar maken. Ook de reclame voor bepaalde financiële producten kan worden bijgestuurd.

Inspecties

De FSMA kan bij de ondernemingen waarop zij toezicht houdt, de nodige documenten en informatie opvragen, en ter plaatse inspecties uitvoeren om na te gaan of alle regels worden nageleefd.

Waarschuwingen

Financiële dienstverleners die in België actief willen zijn, moeten zich eerst inschrijven bij of een vergunning krijgen van de

bevoegde toezichthouder. Wanneer financiële producten aangeboden worden zonder de daartoe vereiste toelating, publiceert de FSMA een waarschuwing om het publiek aan te raden geen zaken te doen met die dienstverlener. Die informatie wordt ook doorgestuurd naar de gerechtelijke overheden.

Schorsing

De FSMA ziet erop toe dat koersgevoelige informatie over beursgenoteerde ondernemingen voor iedereen op hetzelfde ogenblik beschikbaar is. Als dat niet het geval is, kan de FSMA beslissen om de notering van het aandeel te schorsen tot de informatie wel voor iedereen beschikbaar is.

Administratieve maatregelen

Als de FSMA vaststelt dat een financiële dienstverlener niet meer aan de inschrijvings- of vergunningsvoorwaarden voldoet, kan zij administratieve maatregelen nemen. De zwaarste maatregel is de schrapping uit het register of de herroeping van de vergunning. In dat geval mag hij zijn activiteit niet meer uitoefenen.

Administratieve sancties (boetes en dwangsommen)

De FSMA kan geldboetes of dwangsommen opleggen voor overtredingen van de financiële wetgeving. Niet alleen actoren uit de financiële sector die zich niet aan de regels houden, kunnen worden beboet. Ook ondernemingen of particulieren die bijvoorbeeld de regels over marktmisbruik overtreden, kunnen tot een geldstraf worden veroordeeld. Voor het opleggen van administratieve geldboetes bestaat een specifieke procedure. Die procedure kan ook uitmonden in een minnelijke schikking.

HOE IS DE FSMA GEORGANISEERD?

Van links naar rechts:
Wim Coumans, ondervoorzitter
Henk Becquaert, lid
Jean-Paul Servais, voorzitter
Albert Niesten, secretaris-generaal
Gregory Demal, lid

Benoeming

De leden van de organen van de FSMA worden bij koninklijk besluit benoemd voor een periode van zes jaar. De medewerkers van de FSMA hebben een bedieningsstatuut.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht ziet toe op de werking en de financiering van de FSMA en geeft adviezen over de prioriteiten en de uitvoering van het toezichtbeleid van de FSMA.

Voorzitter van het directiecomité

De voorzitter van het directiecomité leidt de FSMA. Hij vertegenwoordigt de FSMA ten aanzien van derden en in rechte.

Directiecomité

Het directiecomité staat in voor het bestuur van de FSMA en voor de oriëntatie van haar beleid. Hier worden alle beslissingen en maatregelen genomen die nodig zijn om de toezichtstaken uit te voeren. Alle beslissingen van het directiecomité zijn collegiaal. Ieder lid van het directiecomité is wel belast met de opvolging van specifieke diensten, zoals blijkt uit het organogram van de FSMA (zie volgende bladzijde).

Secretaris-generaal

De secretaris-generaal staat in voor de algemene administratieve organisatie en de administratieve leiding van de diensten. Hij treedt ook op als auditeur in het kader van de procedures voor het opleggen van administratieve geldboetes.

Sanctiecommissie

De sanctiecommissie oordeelt over het opleggen van administratieve boetes. Zij bestaat uit tien leden: zes magistraten en vier niet-magistraten.

Directiecomité

Operationeel toezicht op de **genoteerde vennootschappen en toezicht op de financiële markten**

Jean-Paul Servais
Voorzitter

Toezicht op de genoteerde vennootschappen en toezicht op de financiële markten
Thierry Lhoest,
Directeur

Policy, internationale relaties en markt-infrastructuren
Jean-Michel Van Cottem,
Directeur

Communicatie
Jim Lannoo

Interne audit
Herman De Rijck

Operationeel toezicht op de **financiële producten**

Henk Becquaert
Lid

Toezicht op fondsen en productpromotie
Gaëtan Laga,
Adjunct-directeur

Conformiteits-toezicht voor financiële producten
Veerle De Schryver,
Adjunct-directeur

Operationeel toezicht op de **financiële dienstverleners**

Gregory Demal
Lid

Toezicht op financiële dienstverleners en de tussenpersonen
Georges Carton de Tournai,
Eerste Directeur

Toezicht op de gedragsregels (o.a. MiFID)
Hein Lannoy,
Adjunct-directeur

Operationeel toezicht op de **pensioenen en financiële vorming**

Wim Coumans
Ondervoorzitter

Toezicht op de pensioenen
Greet T'Jonck,
Directeur

Relaties met de consumenten van financiële diensten
Daniële Vander Espt,
Adjunct-directeur

Albert Niesten
Secretaris-generaal

Algemeen ondersteunende diensten
Tom Plasschaert,
Adjunct-directeur

Enforcement
Albert Niesten

Juridische dienst
Annemie Rombouts,
Directeur

WAT ZIJN DE WAARDEN VAN DE FSMA?

Gezag en daadkracht

Als toezichthouder moet de FSMA gezag en autoriteit uitstralen. Dat gebeurt door haar taken efficiënt, rechtlijnig en professioneel uit te voeren. De FSMA treedt daadkrachtig op om de regels te doen naleven.

Degelijkheid en integriteit

Om doortastend te kunnen ingrijpen, moet de FSMA zelf ook zorgvuldig en degelijk werk afleveren. Daarvoor beschikt de FSMA over een team van hooggekwalificeerde specialisten en zijn integriteit en deontologie sleutelwoorden voor zowel haarzelf als haar medewerkers.

Onafhankelijkheid

De FSMA is een autonome openbare instelling waarvan de leden van het directiecomité bij koninklijk besluit worden benoemd voor een periode van zes jaar. De FSMA past de bestaande regels onafhankelijk toe zonder invloed van buitenaf.

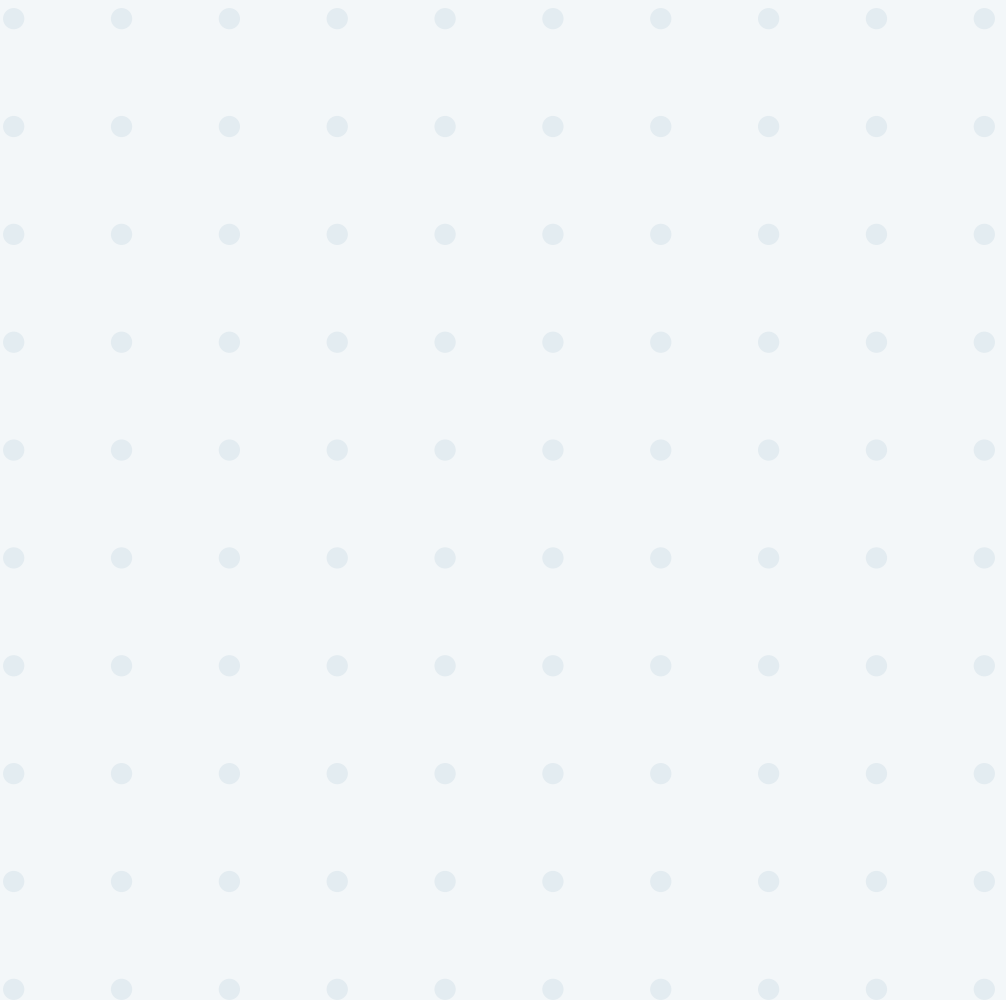
Transparantie en verantwoording

Zonder afbreuk te doen aan haar beroepsgeheim, communiceert de FSMA zo transparant mogelijk over haar beslissingen en werkzaamheden en verantwoordt zij die. Dat gebeurt onder meer via haar jaarverslag, het verslag van haar directiecomité en haar website. De voorzitter van het directiecomité kan ook verslag uitbrengen in het parlement.

HOE BRENGT DE FSMA VERSLAG UIT OVER HAAR ACTIVITEITEN?

De FSMA brengt geregeld publiekelijk verslag uit over haar activiteiten en beslissingen. Dat gebeurt via de publicatie van haar jaarverslag. De FSMA heeft een website die frequent wordt geactualiseerd (www.fsma.be). De voorzitter van het directiecomité kan door de bevoegde commissies van de Kamer en de Senaat worden gehoord. Tegen de individuele beslissingen van de FSMA kan, naargelang het geval, een administratieve of gerechtelijke beroepsprocedure worden ingesteld.

DE FSMA IN DE WERELD

De ontwikkeling van de Europese eenheidsmarkt en de internationalisering van de financiële markten hebben ertoe geleid dat de financiële regelgeving steeds vaker op Europees en internationaal vlak wordt bepaald. Internationale samenwerking en coördinatie tussen toezichthouders hebben dan ook aan belang gewonnen.

De FSMA is lid van de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten (ESMA) en van de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen (EIOPA). Elk binnen hun eigen sector dragen die instellingen bij tot gemeenschappelijke toezichtnormen en samenhangende toezichtpraktijken. De FSMA is actief lid van tal van werkgroepen die binnen ESMA en EIOPA beleidsbepalende initiatieven voorbereiden. Deze actie maakt het mogelijk het Belgische toezicht voor te bereiden op nieuwe ontwikkelingen.

De FSMA neemt deel aan de werkzaamheden van het Europees Comité voor Systeemrisico's (ESRB), voorgezeten door de voorzitter van de Europese Centrale Bank. De ESRB is belast met de analyse van alle risico's die de financiële stabiliteit in de Europese Unie in het gedrang kunnen brengen.

Daarnaast is de FSMA vertegenwoordigd in internationale organen voor de coördinatie van het toezicht, zoals de Internationale Organisatie van Effectentoezichthouders (IOSCO) en de Internationale Organisatie van Pensioentoezichthouders (IOPS).

Ten slotte heeft de FSMA tal van bilaterale en multilaterale samenwerkingsakkoorden gesloten met collega-toezichthouders. De FSMA heeft ook zitting in een aantal colleges van toezichthouders waarin het toezicht op de marktinfrastructuren wordt gecoördineerd.

WAAR KAN IK TERECHT MET KLACHTEN?

Wie klachten heeft over een financiële dienst, kan die kosteloos voorleggen aan een gespecialiseerde instantie. De FSMA behandelt zelf klachten over hypotheekleningen en aanvullende pensioenen. Ook klachten over andere financiële diensten mogen worden overgemaakt aan de FSMA. De FSMA zal de klacht als toezichthouder onderzoeken en, indien nodig, optreden. Maar de FSMA is niet bevoegd om tussen de financiële instelling en de cliënt te bemiddelen.

Voor de bemiddeling tussen een financiële instelling en een cliënt staan andere instanties ter beschikking. Een overzicht van die instanties en hun specifieke rol kan worden geraadpleegd op de website van de FSMA (www.fsma.be).

HOE ONS TE CONTACTEREN?

Congresstraat 12 - 14
1000 Brussel
www.fsma.be

Algemeen:

Telefoon: +32 (0)2 220 52 11

Fax: +32 (0)2 220 52 75

E-mail: info@fsma.be

Consumentenbescherming:

E-mail: consumenten@fsma.be

Woordvoerder:

E-mail: press@fsma.be

Verantwoordelijk uitgever:

J.-P. Servais, Congresstraat 12-14, 1000 Brussel

Fotografie: Michel Wiegandt, behalve pagina's 2 en 4 (Thierry du Bois), 28 (Kim Steele) en 30 (Image Plus)

Lay-out: Gramma nv, Antwerpen

Drukwerk: New Goff, Mariakerke

Disclaimer:

Dit document heeft als doel de FSMA op een beknopte en verstaanbare manier voor te stellen en kan niet beschouwd worden als een juridisch bindende publicatie.

